

Les bases de dades a Catalunya: elements per a una reflexió

Maria-José Recoder i Sellarès

RESUM: *La producció de bases de dades a Catalunya ha experimentat notables canvis des de l'any 1990. Des d'aquesta data, es constata l'estancament de la producció de bases de dades especialitzades ASCII i la desaparició progressiva, tendent a absoluta, de les bases de dades videotext, a causa, sobretot de la irrupció d'Internet, com a fenomen de producció i també de distribució d'informació de tot tipus. Pel que fa a l'accés a la informació, moltes de les bases de dades ASCII segueixen sense poder ser consultades en línia, i cal adreçar-se al propi centre que ha creat la base de dades, tot i que n'hi ha d'altres que són accessibles via Internet i també en format CD-ROM.*

1. INTRODUCCIÓ

En aquest article hem intentat analitzar el mercat de la informació electrònica a Catalunya, prenent com a referent un estudi publicat el 1991.¹ Preteníem constatar els canvis que ha experimentat aquest sector al llarg dels darrers set anys, analitzar-ne les causes i apuntar les vies de desenvolupament que creiem que poden dibuixar-se en el futur.

El treball que presentem estudia les bases de dades ASCII. Per a triar-les hem tingut en consideració el tipus d'informació (especialitzada) i els usuaris que hi tindran accés. Hi hem desestimat els catàlegs informatitzats de biblioteques o centres de documentació, que sí foren estudiats en el llibre esmentat abans. També hem descartat les bases de dades d'ús intern d'una empresa o institució encara que la informació sigui d'interès per a més usuaris. Per exemple, hem deixat de banda la base de dades Esviu, de la Generalitat, que aplega autors vivents d'obres literàries en llengua catalana, i les de Televisió de Catalunya, d'ús exclusiu per als periodistes de l'empresa. En canvi, hi incloem la base Factus perquè tot i que és de caràcter restringit, hi ha una part de les dades

Maria-José Recoder i Sellarès. Àrea de Documentació, Universitat Autònoma de Barcelona
Article rebut l'abril de 1998

1. Ernest Abadal, Maria-José Recoder, *La informació electrònica a Catalunya: anàlisi comparativa* (Barcelona: Centre d'Investigació de la Comunicació, 1991).

que són accessibles a Internet. També hi hem inclòs les bases de dades que no són accessibles en línia i que precisen, per a la seva consulta, que l'usuari acudeixi al centre productor de la informació.

Al final de l'article apareix un llistat amb la relació de les 33 bases de dades que hom ha trobat a Catalunya i que reuneixen les característiques abans esmentades. Estan ordenades alfabèticament per títols i hom hi pot trobar informació sobre l'entitat productora, el tema genèric de la base de dades, la seva tipologia i la llengua en què està elaborada, així com les possibles formes d'accedir a la informació que conté. Cal assenyalar que en el directori, el nombre de registres que apareix a les bases de dades ASCII correspon a l'actualització feta al mesos de novembre-desembre de 1997 i per als projectes que es preveuen pel 1998, els respectius responsables no n'han indicat el mes exacte.

Voldria agrair, finalment, la col·laboració de les persones que ens han proporcionat les dades de les bases de dades elaborades pels organismes on treballen i que es troben relacionades a l'apartat "Fonts d'informació", i a Ernest Abadal, per les xerrades mantingudes sobre el tema i el seu resultat final.

2. METODOLOGIA

L'article és el resultat d'un treball de camp, elaborat a partir de l'estudi esmentat en la nota 1, en el qual s'inventariaven les bases de dades que hi havia a principis de la dècada a Catalunya. S'ha realitzat una enquesta per a actualitzar les dades i saber quines bases de dades es mantenen, quines han desaparegut i quines s'han creat de nou des de l'any 1990.

També hem tingut en compte les ressenyes i articles de revistes especialitzades (*Item*, IWE), els directoris FUINCA sobre bases de dades ASCII i videotext, les comunicacions i ponències als congressos de documentació (jornades catalanes i espanyoles), el fòrum electrònic IWETEL per a demanar informació, i els contactes personals. Pel que fa a cada base de dades ressenyada en aquest estudi, hem parlat amb els responsables de la seva creació i/o manteniment i gestió.

El projecte pretenia comprovar quina era la producció actual, comparar el que hi ha ara amb el que hi havia a principis d'aquesta dècada i analitzar les característiques del sector a Catalunya. De tota manera, en el moment de tancar aquest article encara ens queden dubtes sobre si realment haurem aconseguit tota la informació que existeix, donat que, en alguns casos, no hem pogut trobar els interlocutors necessaris per a comprovar algunes informacions que ens han arribat.

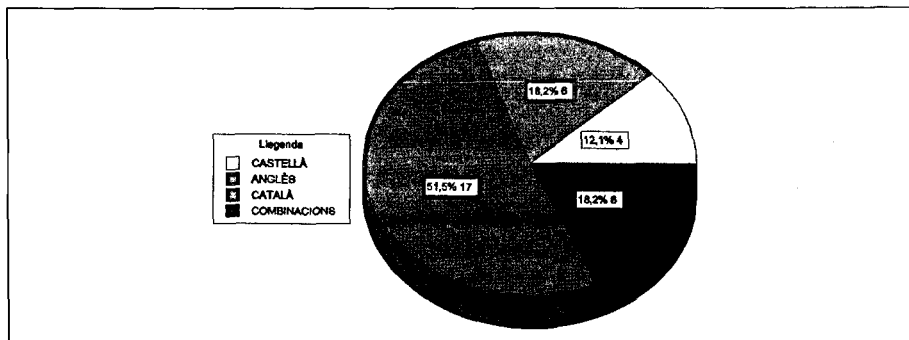
3. LA INDÚSTRIA DE LES BASES DE DADES A CATALUNYA

3.1. Les Bases de Dades ASCII

Una vegada establerts els criteris de selecció esmentats en la Introducció, hem trobat 33 bases de dades que reuneixen els requisits exigits. És a dir, que tenen informació especialitzada, són d'accés públic, i poden ser consultades en línia, ja sigui accedint a la pròpia seu que produeix la base de dades o bé obtenint la informació, total o parcial, per mitjà d'altres sistemes de distribució com el paper, disquets, CD-ROM o Internet. Algunes de les característiques que podem esmentar són les següents:

3.1.1. Idioma

De les 33 bases de dades en trobem quatre fetes íntegrament en castellà, sis en anglès, disset en català i sis en diverses llengües alhora (combinacions de català-castellà; castellà-anglès; català-castellà-anglès-italià-alemany-francès).

Gràfica 1. Idioma de les bases de dades

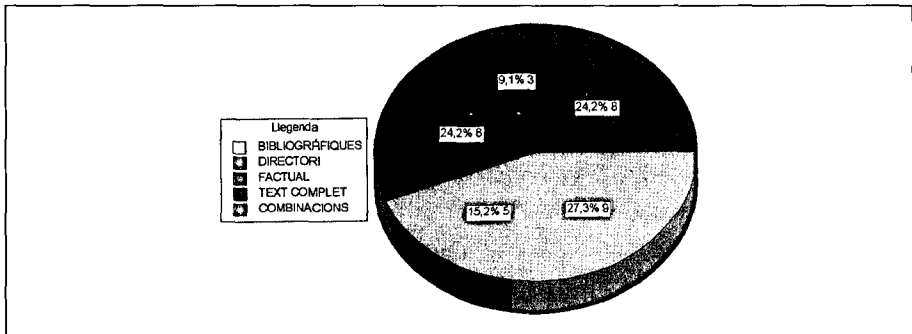
Per tant, es pot dir que, majoritàriament, les bases de dades es realitzen en català. Això és degut al fet que diverses bases de dades són fetes per institucions públiques (Generalitat, Parlament, universitats), que tenen el català com a llengua oficial de treball. En el cas d'empreses o organismes privats, i també en funció del públic potencial que estarà interessat a obtenir les dades, i de les fonts des d'on s'obtenen les informacions, trobem les bases de dades en castellà (ESADE, My News, Institut d'Estadística de Catalunya), en anglès (Factus, Institut Villar Palasi) o en diverses llengües alhora (Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya, Termcat).

Malauradament, el fet que moltes bases de dades estiguin fetes en català no vol dir que contribueixi a donar a conèixer millor la llengua, ja que, precisa-

ment, moltes d'aquestes no són accessibles en línia, sinó que cal anar a la pròpia seu productora (o als punts d'informació situats a diversos seus del territori català en el cas de les bases de dades de la Generalitat) per a consultar-les. El que resulta evident és que quan una empresa fa molt de temps que produeix bases de dades, les comercialitza per mitjà de hosts internacionals i aquestes tenen èxit, la llengua de treball és l'anglès (Ed. Prous).

3.1.2. Tipologia

Es produeixen bases de dades de tot tipus, i n'hi ha que combinen diverses tipologies en la seva realització. Així, trobem bases de dades referencials bibliogràfiques (8), directori (3), factuais (8) i de text complet (5). Però n'hi ha que combinen les dues fórmules. És a dir, que n'hi ha de referencials bibliogràfiques "pures" (Chlio, FCIB), de textuals "pures" (Gaudí, Drug News and perspectives) o de factuais "pures" (Partitec Preus, Partitec Plecs, Drug Data Report), i d'altres en què es combinen referències i textos complets (SIAP, Guíame), o en què es barregen directori i/o factual i/o textos (Arqueodada).

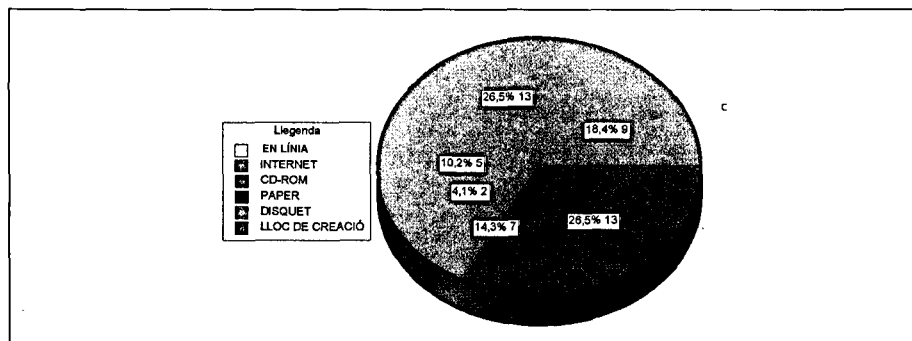
Gràfica 2. Tipologia de les bases de dades

És per això que en la gràfica hi ha un apartat destinat a les bases de dades mixtes, que és on hem comptabilitzat les bases de dades que poden ser considerades referencial bibliogràfica i textual, alhora, o directori i text complet a la vegada, per exemple.

3.1.3. Formes d'accés a la informació

Com en el cas anterior, aquí també trobem bases de dades que distribueixen la seva informació de més d'una forma. Així, hi ha algunes bases de dades (9) que són accessibles en línia, normalment amb *password* d'accés i d'altres, en menor nombre, distribuïdes per algun *host* internacional (les d'edicions

Prous). Però n'hi ha moltes altres –les de la Generalitat essencialment– que només poden ser consultades en el propi lloc de creació o en punts d'accés autoritzats (13). D'aquestes, a més, no totes són consultables senceres. N'hi ha algunes que, per raons de seguretat patrimonial, per exemple, tenen el seu accés complet restringit a persones prèviament autoritzades per raons de la seva feina o investigacions científiques (Arqueodada).

Gràfica 3. Formes d'accés a les bases de dades

A part, hi ha altres bases de dades que són accessibles per mitjà de diverses formes de distribució (les que es comercialitzen per mitjà del paper, disquet, CD-ROM, o xarxa Internet, com poden ser les d'ITEC). Concretament, podem dir que hi ha set bases de dades accessibles per mitjà de disquet, dues per paper, cinc per CD-ROM i tretze per Internet. Per tant, les formes de distribució de la informació són variades i, en diversos casos, es combinen entre elles. Com que aquest fet ens ha semblat prou significatiu, hem cregut més oportú reflectir a la gràfica totes les formes de distribució i el nombre de vegades que es produeix cadascuna d'elles. És per això que el nombre global no és de 33 bases de dades, sinó que en sortirien 49, que es correspon amb el nombre de possibilitats de distribució global que tenen aquestes bases de dades.

De fet, segons les entrevistes mantingudes, sembla que la fórmula per la qual voldrien posar a l'abast del públic les bases de dades, totalment o parcialment, és la xarxa Internet. I moltes de les institucions productores preveuen que durant 1998 podran fer-ho. També cal remarcar que, en alguns casos, les bases de dades vinculades a universitats o organismes públics aprofiten la informatització del sistema bibliotecari per a incloure en els catàlegs les seves bases de dades especialitzades (FCIB, CHLIO).

3.1.4. Evolució de les bases de dades

Si hem de mesurar la força del sector pel nombre de bases de dades i el seu

creixement o disminució respecte de 1990, haurem de dir que aquest és un sector que no aixeca el cap a Catalunya. Respecte de l'estudi de 1991, en què ja es dibuixava un panorama precari, trobem que moltes bases de dades han desaparegut, molt poques són de nova creació i d'altres han canviat el nom però segueixen tenint els mateixos continguts.

a) Bases de dades existents el 1990 i desaparegudes fins al 1998:

- PLEG (Legislació del Parlament de Catalunya) i BDPOP (Base de Dades de les Publicacions Oficials del Parlament), ambdues elaborades pel Parlament de Catalunya. En compensació n'han feta una de nova que es diu SIAP (Sistema d'Informació Parlamentària), i mantenen la PMAD (Mecanització dels arxius documentals del Parlament).
- Totes les generades per Alcatel arran de la celebració dels Jocs Olímpics a Barcelona 1992. Eren un projecte puntual. Se'n va fer una còpia en començar els Jocs, que fou lliurada al COOB92 i Alcatel esborrà les bases de dades de l'ordinador IBM on tenien carregada tota la informació. A l'any 1997 s'ignorava què havia pogut passar amb tota aquesta informació.²
- Taüll, de la Generalitat de Catalunya, ha desaparegut com a tal i ha estat reconvertida dins del programa DAC (Documentació Assistida de Col·leccions). També han desaparegut les bases de dades del Centre de Comunicació de la Generalitat, en la reorganització que ha experimentat aquest organisme amb el seu traspàs al Consell de l'Audiovisual. Part de la informació que aquestes contenien va ser editada en format paper (*Directori d'investigadors, Directori d'institucions, Bibliografia de la comunicació*), però ja no són alimentades i no se'n preveu cap tipus de continuïtat.
- A la seu de l'Institut d'Estadística de Catalunya també han desaparegut les bases de dades Olimpia i Congresos y Ferias. Mantenen ESPAN (Estadístiques Espanyoles), ESCAT (Estadístiques Catalanes) i BEM (Banc d'Estadístiques Municipals). El panorama que es dibuixa és desolador, ja que sembla que els directius responsables de l'IEC no entenguin la importància de la informació electrònica, perquè no es comprèn el desinterès per les bases de dades ja creades i que han deixat morir i, sobretot, la situació d'estancament que pateix el centre.
- També han desaparegut les bases de dades DONUA i MULIER, creades pel Seminari de la Dona del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona amb la col·laboració tècnica del Consorci d'In-

2. Pilar Cid, *El movimiento olimpico y la información documental: análisis de fuentes, tipologías y métodos de tratamiento* (Bellaterra: UAB, 1995).

formació de Barcelona. Quan el Consorci d'Informació de Barcelona es va reconvertir en Institut d'Estadística de Catalunya, els nous responsables no van voler continuar amb aquestes bases de dades i, per tant, la col·laboració que els havia ofert sempre Isidre Canals, un dels tècnics més qualificats de l'entitat, es va haver d'acabar. Teresa Torns, directora del Seminari de la Dona, aconseguí que l'Institut Català de la Dona de la Generalitat es quedés aquestes bases de dades, però allí no foren capaços d'entendre el valor que tenia tota aquella informació i les van deixar morir. Únicament es van imprimir tres repertoris bibliogràfics, el darrer l'any 1992.

b) Bases de dades existents el 1990 i que es mantenen el 1998:

- La base de dades Elisava, del centre del mateix nom ha estat reconvertida en el catàleg de la biblioteca de l'escola, per la qual cosa no entra dins d'aquest estudi. En l'estudi actual tampoc no consta la base de dades del CIDOB (Centre d'Informació i Documentació Internacional a Barcelona), que es manté com a catàleg bibliogràfic del centre, ni el catàleg de la Biblioteca del Parlament de Catalunya, que també segueix funcionant.
- Es mantenen les bases de dades d'Edicions Prous, que són, de les creades per empreses privades, les que tenen més èxit comercial, més usuaris i estan fetes amb afany d'arribar a més gent, per la qual cosa són distribuïdes per un *host* internacional.
- També es mantenen les bases de dades creades per dos departaments de la UAB, el d'Història i el de Filologia Catalana, com són CHLIO (Base de dades d'història local) i FCIB (Referències bibliogràfiques de filologia catalana), que en ambdós casos han millorat o augmentat les formes de distribució de la informació i han seguit incrementant-ne el nombre de registres.
- Continuen en funcionament, tot i que amb uns sistemes limitats de distribució, les bases de dades creades pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i que donen informació de molt diversos tipus (patrimoni arqueològic, llengua, directoris d'institucions, etc.).
- També continuen funcionant bé les bases de dades creades per empreses o institucions especialitzades com ara l'Institut Català de Tecnologia (ICT) i l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya (ITEC), que són de les que es poden obtenir per un ventall més ampli de formes de distribució (paper, disquet, CD-ROM, etc.).
- Continua creixent la base de dades produïda pel Termcat, la BTERM (Banc de dades terminològic), que també manté, tot i que no sigui objec-

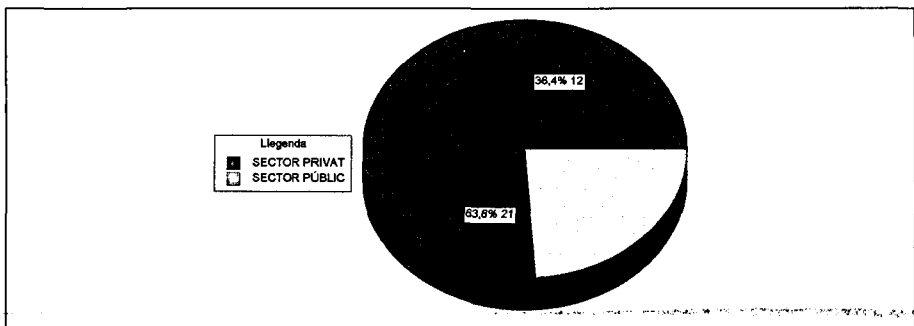
te d'aquest estudi, el catàleg de la seva biblioteca especialitzada en terminologia i llengua catalana.

c) Bases de dades noves al 1998:

- En aquests darrers anys, però, també han aparegut noves bases de dades, tot i que en menor nombre que les que han desaparegut. Aquestes han estat produïdes pel sector privat i, majoritàriament, per institucions de caràcter públic. En trobem de totes les tipologies, que empren tot tipus de sistemes de distribució de la informació i que tracten temàtiques ben diverses. Les noves són: Guíame d'ESADE; el Banc Genètic de Dades i Biomolècules (Institut Villar Palasí. Universitat Autònoma de Barcelona), i la SIAB (Fundació Catalana per la Recerca). També hi ha la base de dades dedicada a Música i Edat Mitjana elaborada per la Institució Milà i Fontanals, i Factus, feta per Interarts i la Generalitat. Finalment, cal citar Escenaris, de la Diputació de Barcelona, que és de tipus directori i on es pot trobar un llistat de tots els grups i companyies que fan espectacles culturals a Catalunya (teatre, dansa, etc.). També, creada per l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, s'està ultimant la BIC (Base de Dades d'Informació Cultural), que contindrà informació sobre els recursos culturals de totes les poblacions de la província de Barcelona, i està feta en català. Aquesta base de dades no apareix en el llistat final perquè encara no és accessible al públic.

3.1.5. Productors

Actualment, d'entre 33 bases de dades, n'hi ha 12 produïdes pel sector privat i 21 pel sector públic. Entenem per sector públic els organismes institucionals (Parlament, Generalitat i universitats públiques), mentre que dins el "sector

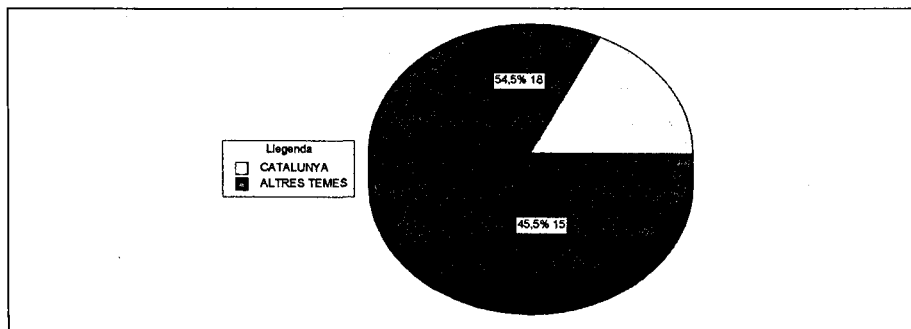
Gràfic 4. Productors de bases de dades

privat” incloem les bases de dades fetes per empreses privades i organismes que no depenen directament de l’Administració. El sector públic es presenta com a majoritari en aquest àmbit. Això és degut a la preponderància de la Generalitat i organismes dependents, tot i que la creació de bases de dades no es correspon després amb una correcta distribució i possibilitats d’accés a aquesta informació.

3.1.6. Temàtica

Els temes són força variats. Però sobre 33 bases de dades, en 18 els usuaris es poden assabentar d’aspectes relacionats amb l’àmbit cultural català, llengua inclosa, amb la legislació pròpia del país, en la producció literària o històrica, en les companyies de dansa, teatre, etc. Les altres 15 bases de dades pertanyen a temes que no tenen res a veure amb la realitat catalana. Es el cas de les bases de dades relacionades amb aspectes de política-cultura internacional (Factus), les purament científiques (farmàcia, química) o les que tracten aspectes tècnics de qualsevol camp del coneixement (ITEC). Algunes poden tenir parts que tracten aspectes de la realitat catalana i d’altres d’aspectes molt més genèrics (FCIB).

Gràfic 5. Temàtica de les bases de dades

4. CONCLUSIONS

Les bases de dades desaparegudes durant aquesta dècada són de diferents titularitats, però destaquen les que tenen alguna vinculació amb la Generalitat de Catalunya, ja que aquesta institució no sembla demostrar gaire interès per la informació electrònica, si ens fixem en aspectes com el manteniment de les bases de dades que han creat en un o altre moment i en la seva distribució. Les bases de dades que tenen no estan prou ben difoses, no són accessibles en línia, etc.

També és significatiu que hagin desaparegut la pràctica totalitat de les bases de dades referents als Jocs Olímpics celebrats a Barcelona el 1992. Aquell fou un moment molt important d'esforç creatiu, en què es féu palès que hi havia un interès per a difondre la informació especialitzada pròpia d'uns jocs olímpics també en format electrònic i dirigida a un públic especialitzat (periodistes, investigadors, organitzadors, etc.). Però un cop passat l'esdeveniment, ningú no va entendre que fos important mantenir aquestes bases de dades, ja fos perquè havien nascut amb la data de caducitat incorporada (Alcatel), ja fos per falta de mitjans econòmics, de personal o per manca de sensibilitat respecte de la política informativa.

Tot plegat provoca que el nostre país vagi a remolc de les altres nacions del voltant, perquè ha de recórrer a la informació que generen els altres. I aquella que ens és pròpia no està recollida, o si ho està, no es troba comercialitzada. És a dir, continuem trobant a faltar un *host* català que es faci càrrec de rendibilitzar tot l'esforç humà, intel·lectual i econòmic que implica crear una base de dades de qualsevol tipus.

Diríem que en molts casos topem amb una escassa professionalitat, suplida per la bona voluntat i les ganes de fer, per part de qui engega un projecte. Qui crea una base de dades (departament universitari, institució, etc.) creu que hi ha un buit informatiu en una àrea de coneixement concret i decideix crear-la. Normalment, els creadors es plantegen els aspectes relacionats amb el disseny i l'alimentació de la base de dades, però, pels resultats que tenim, en canvi, no es preocupen del tema essencial de la difusió de la informació que estan emmagatzemant. Finalment, aquesta sovint només es pot obtenir si es va al propi centre on es crea la base de dades. Aquesta manca de professionalitat també es reflecteix en el fet que, moltes vegades, els que creen la base de dades no són documentalistes, sinó experts en alguna matèria científica, que s'aprenen un software de gestió de bases de dades documentals, i comencen a fer la base de dades, sense conèixer prou el món on es fiquen. Evidentment, procuraran anar resolent els problemes, amb més o menys encert i eficàcia, a mesura que se'ls vagin trobant.

Trobem significatiu que, en general, les bases de dades que realment funcionen són les que hem desestimat en aquest estudi, o sigui les que són resultat de la informatització dels catàlegs de les biblioteques. Potser el fet que aquestes hagin estat pensades, gestionades i creades per professionals bibliotecaris-documentalistes marca la diferència essencial (un mateix software per a les principals biblioteques públiques catalanes, una única forma d'accés per a molts milers de referències, etc.).

Cal destacar també, que hi ha una escassa presència del sector privat, tot i que les bases de dades creades per aquest sector solen funcionar bé (ITEC, ICT, Prous...).

Respecte dels idiomes, trobem bases de dades en català, castellà i anglès, depenent del tipus d'informació que ofereixen, d'on es treuen les dades, i del públic potencial a qui s'adrecen. La tria de la llengua també pot ser deguda a opcions simplement polítiques, en les quals el grau de difusió de la informació no sigui el més important (per exemple, les bases de dades de la Generalitat). Però és significatiu que algunes de les bases de dades més ben distribuïdes i amb més projecció internacional usin l'anglès com a llengua de treball.

Per acabar, creiem que el que hem dit implica quelcom molt greu per a Catalunya i és la inexistència d'una política d'informació científica que entengui la rellevància de la informació especialitzada al llindar del segle XXI i que estableixi mecanismes de defensa de la informació pròpia del país. Creiem que Catalunya no pot malbaratar els esforços ja realitzats en aquest camp en forma de bases de dades i que s'ha de procurar que no es tornin a perdre bases de dades interessants i ben fetes, com ja ha succeït (les del COMCAT, les del Seminari de la Dona, etc.), ja que d'aquesta manera desapareixen moltes hores de treball, molts diners i molt de capital intel·lectual que s'hi va invertir.

Per tant, sembla urgent que els organismes competents elaborin aquesta política de la informació científica en format electrònic, en la qual puguin recollir-se tots els esforços que esmercen institucions privades i públiques i que permeti que un nombre elevat d'usuaris conegui l'existència d'aquestes bases de dades i, sobretot, les pugui utilitzar de forma còmoda.

En qualsevol cas, sembla imprescindible obrir el nostre país al món en aquest àmbit també. Ja que hi ha tantes bases de dades que tracten aspectes directament relacionats amb la realitat catalana, valdria la pena l'esforç de creació d'un *host* català que s'ocupés de distribuir i difondre tota la producció especialitzada catalana arreu del món. Al llindar del segle XXI resulta evident que una forma d'anar creixent com a col·lectivitat és per mitjà de la informació especialitzada, i la que ja s'ha elaborat, cal que no es perdi absurdament.

5. LLISTAT

Nom: Agenda Cultural

Productor: Servei d'Informació Cultural, Generalitat de Catalunya

Tipologia: directori i textual

Temàtica: activitats culturals que es produeixen als Països Catalans; bases dels premis literaris en llengua catalana que es convoquen cada any; ajuts i subvencions que convoca el departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Idioma: català

Nombre de registres: Uns 60.000 (actualització diària)

Condicions d'accés: des dels Punts d'Informació del Departament de Cultura; es pot consultar per mitjà d'Internet (<http://www.gencat.es/agc>).

Nom: Arqueodada

Productor: Servei d'Arqueologia, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya

Tipologia: textual i numèrica

Temàtica: arqueologia

Idioma: català

Nombre de registres: 7.998 jaciments i 2.828 actuacions

Condicions d'accés: ús intern perquè hi ha dades que es consideren protegides per raons de seguretat del patrimoni arqueològic; hi ha una part que és accessible al públic per mitjà del BIDAC (Punts d'Informació del Departament de Cultura); els especialistes poden consultar la totalitat de la base de dades, per mitjà de fitxes (no en línia) prèvia petició per escrit i adreçant-se a la seu del Servei d'Arqueologia (Palau Moja. Portaferrissa, 1, BCN).

Nom: Banc Genètic de Dades i Biomolècules

Productor: Institut Vicent Villar Palasí, Universitat Autònoma de Barcelona; adquireixen els CD-ROM produïts per EMBL i GENE BANK

Tipologia: factual (Codis genètics i estructures de proteïnes)

Temàtica: biologia molecular i estructura de les proteïnes

Idioma: anglès

Nombre de registres: el PDB (Protein Data Bank) compta amb 3.500 registres; EMBL-GENE BANK compta amb 400.000 registres aproximadament

Condicions d'accés: via Telnet, per a accedir directament al banc de dades; cal una contrasenya; també via Internet per mitjà de l'adreça <http://luz.uab.es>.

Nom: BEM (Banc d'Estadístiques Municipals)

Productor: Institut d'Estadística de Catalunya

Temàtica: arxiu de l'Administració pública, padró municipal d'habitants, arxiu d'institucions públiques, estadístiques de tots els municipis catalans

Tipologia: font (numèrica)

Idioma: català

Nombre de registres: uns 4.000 "blocs" d'informació estadística de tota mena sobre els municipis catalans

Condicions d'accés: en línia sense pagament; cal autorització i es poden demanar exportacions a mida

Altres: des de l'IEC fa temps que s'està discutint d'unir les bases de dades BEM i ESPAN en una de sola i fer-les accessibles per mitjà d'Internet, però encara no hi ha cap projecte ben elaborat al respecte; teòricament aquest tema hauria de resoldre's durant els primers mesos de 1998.

Nom: Biblioteca ITEC de Solucions Constructives

Productor: ITEC (Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya)

Tipologia: referencial

Temàtica: informació tècnica de detalls constructius

Idioma: català i castellà

Nombre de registres: 700

Condicions d'accés: disquets i CD-ROM.

Nom: BTERM

Productor: Termcat

Tipologia: font

Temàtica: fitxes terminològiques de tots els àmbits d'especialitat

Idioma: català i les equivalències en francès, anglès, italià i alemany

Nombre de registres: 400.000

Condicions d'accés: posaran una part de la base de dades a l'abast del públic per mitjà d'Internet durant el 1998 a l'adreça: <http://www.termcat.es>.

Nom: CHLIO: base de dades d'història local

Productor: Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya, Departament d'Història Moderna i Contemporània, Universitat Autònoma de Barcelona

Tipologia: referencial bibliogràfica

Temàtica: història local de Catalunya

Idioma: català; els registres són de l'idioma en què es presenten els articles o obres ressenyades: català, castellà, anglès i aranès

Nombre de registres: uns 55.000 (actualització anual)

Condicions d'accés: a través de la xarxa VTLS de les universitats catalanes i de les biblioteques populars de la Xarxa de la Diputació de Barcelona; també es pot consultar a la seu del servei (2a planta de la Biblioteca d'Humanitats de la UAB) i per mitjà d'Internet (<http://www.diba.es/fonshl/fonshl.htm>).

Nom: DAC (Documentació Assistida de Col·leccions)

Productor: Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya i Direcció Tècnica de Museus de l'Ajuntament de Barcelona

Tipologia: directori i textual

Temàtica: documentació de béns mobles de Catalunya i Andorra

Idioma: català

Nombre de registres: uns 20.000

Condicions d'accés: les que posi cadascun dels museus des d'on es pot accedir a la informació.

Nom: Directori de Cinema

Productor: Servei de Cinematografia i Vídeo de la Generalitat de Catalunya

Tipologia: textual

Temàtica: recull de festivals, fires, mostres, concursos i mercats de cinema, vídeo i televisió

Idioma: català

Nombre de registres: uns 700

Condicions d'accés: per mitjà dels punts d'informació del Departament de Cultura de la Generalitat.

Nom: Directori d'Arxius

Productor: Servei d'Arxius de la Generalitat de Catalunya

Tipologia: directori

Temàtica: informació sobre arxius catalans de qualsevol titularitat

Idioma: català

Nombre de registres: uns 200

Condicions d'accés: per mitjà dels punts d'informació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Nom: DL-Recull de Disposicions Legals

Productor: Institut Català de Tecnologia

Tipologia: referencial

Temàtica: legislació estatal, comunitària i europea

Idioma: castellà

Nombre de registres: 39.000 aproximadament

Condicions d'accés: paper, disquet i Internet

Nom: Drug Data Report

Productor: Prous Science

Tipologia: components químics i estructures biomolculars

Temàtica: farmacologia

Idioma: anglès

Nombre de registres: uns 85.000

Condicions d'accés: per mitjà de Dialog i DataStar.

Nom: Drug News and Perspectives

Productor: Prous Science

Tipologia: text complet

Temàtica: farmacologia

Idioma: anglès

Nombre de registres: -

Condicions d'accés: Dialog i DataStar.

Nom: Drugs of the Future

Productor: Prous Science

Tipologia: text complet

Temàtica: farmacologia

Idioma: anglès

Nombre de registres: -

Condicions d'accés: Dialog i DataStar.

Nom: ESCAT

Productor: Institut d'Estadística de Catalunya

Temàtica: publicacions estadístiques d'àmbit català

Tipologia: referencial bibliogràfica

Idioma: català

Nombre de registres: 30.000

Condicions d'accés: igual que en el cas d'ESPAN, ja que aquesta base de dades és un subconjunt d'estadístiques sobre Catalunya, elaborada a partir d'ESPAN.

Nom: Escenaris

Productor: Oficina de Difusió Artística del Departament de Cultura de la Diputació de Barcelona

Tipologia: directori

Tema: companyies de teatre, dansa, etc., amb totes les dades de cadascuna i els espectacles que tenen en cartellera

Idioma: català

Nombre de registres: uns 2.000

Condicions d'accés: per mitjà de la pàgina web de la Diputació de Barcelona a Internet. Hi ha una part d'accés públic, on hom troba les dades de les companyies; l'altra part és accessible només als programadors culturals dels ajuntaments que poden contractar les companyies i els seus espectacles per mitjà d'Internet.

Nom: ESPAN

Productor: Institut d'Estadística de Catalunya

Temàtica: publicacions estadístiques

Tipologia: referencial bibliogràfica

Idioma: castellà

Nombre de registres: 150.000

Condicions d'accés: servei en línia; cal tenir una contrasenya d'autorització per a consultar la base de dades; és gratuïta.

Nom: Factus

Productor: Observatori Interarts i Generalitat de Catalunya

Tipologia: factual i directori

Temàtica: polítiques culturals de ciutats i regions europees

Idioma: anglès

Nombre de registres: dades sobre 150 ciutats i regions europees; cal tenir en compte que cada registre té 450 camps, la qual cosa vol dir que hi ha una gran quantitat d'informació, malgrat el nombre de registres sigui baix

Condicions d'accés: cal anar a l'Observatori Interarts amb sol·licitud prèvia, ja que la direcció vol saber a qui es donen les dades; també es vol fer un accés en línia per mitjà d'Internet; les dades generals sobre el projecte Factus es poden trobar a l'adreça: <http://www.pangea.org/interarts>.

Nom: FCIB; si es comercialitza en format CD-ROM es dirà "TRACES"

Productor: Servei d'Informació Bibliogràfica de Llengua i Literatura Catalanes,
• Departament de Filologia Catalana, Universitat Autònoma de Barcelona

Tipologia: referencial bibliogràfica

Temàtica: llengua i literatura catalanes, lingüística general i crítica literària

Idioma: català

Nombre de registres: uns 28.000 (actualització diària)

Condicions d'accés: consulta directa al Servei creador; una part de la base de dades és accessible des de la Biblioteca de Catalunya; en un futur pròxim, però sense data determinada, es preveu incorporar la base de dades a la xarxa de Biblioteques de la UAB; es preveu editar la base de dades en CD-ROM el 1998.

Nom: Gaudí

Productor: Servei del Patrimoni Arquitectònic, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Tipologia: textual

Temàtica: inventari del patrimoni arquitectònic català

Idioma: català

Nombre de registres: més de 15.900 (actualització diària)

Condicions d'accés: es poden consultar els monuments declarats als punts d'informació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya; a la biblioteca del Servei de Patrimoni Arquitectònic es pot consultar la resta de la informació que hi ha a la base de dades.

Nom: Guíame (Información para la empresa)

Productor: ESADE

Tipologia: referencial bibliogràfica i text complet

Temàtica: informació econòmica i empresarial; mapa de fonts d'informació empresarial (5.000 registres-directori i referències bibliogràfiques); premsa professional (25.000 registres de text complet i referències); selecció de webs (500 registres)

Idioma: castellà

Nombre de registres: 25.000, 5.000 i 500 (vegeu: Temàtica)

Condicions d'accés: via Internet; gratuït.

Nom: Honors

Productor: Departaments concessionaris dels guardons (Presidència, Treball, Cultura, etc.) de la Generalitat de Catalunya

Tipologia: textual

Temàtica: relació de guardonats amb diferents premis institucionals (Creu de

Sant Jordi, Medalla de la Generalitat, etc.)

Idioma: català

Nombre de registres: 1.000 (1995)

Condicions d'accés: consulta des dels terminals situats als Punts d'Informació del Departament de Cultura (BIDAC: Banc Informatitzat de Dades Culturals).

Nom: Linguatex

Productor: Servei d'Assessorament Lingüístic de la Direcció General de Política Lingüística

Tipologia: bibliogràfica, directori i textual

Tèmatica: llengua catalana (assessorament lingüístic, bibliografia, serveis i professionals de la llengua, informàtica en català, dades sociolingüístiques, drets lingüístics)

Idioma: català

Nombre de registres: uns 1.600

Condicions d'accés: és una base de dades accessible pel sistema videotex (Iber-tex, nivell gratuït 031), però que es preveu que durant el primer trimestre de 1998 sigui accessible via Internet, rao per la qual la incloem aquí.

Nom: My News

Productor: My News

Tipologia: font-text complet

Tèmatica: butlletí d'informació de premsa i butlletins i diaris oficials; obtenció personalitzada de la informació

Idioma: castellà

Nombre de registres: 23 gigabytes d'informació al desembre del 1997; s'hi buiden 30 publicacions de caràcter diari o setmanal, moltes de les quals des de fa dos anys; no en comptabilitzen els registres.

Condicions d'accés: hi ha informació general sobre el sistema a Internet (<http://www.mynews.es>), però si hom vol rebre la informació cal telefonar (902.210133) i contractar el servei; llavors l'empresa envia un programa a partir del qual es podran llegir, des de l'ordinador personal, les notícies que envii My News i que respondran al perfil de cada usuari.

Nom: NME Express

Productor: Prous Science

Tipologia: estructures moleculars i components químics

Temàtica: farmacologia

Idioma: anglès

Condicions d'accés: Dialog i DataStar.

Nom: NT-Recull de Normes Tècniques

Productor: Institut Català de Tecnologia

Tipologia: referencial

Temàtica: normes tècniques espanyoles, europees i americanes

Idioma: castellà i anglès

Nombre de registres: 43.000 aproximadament

Condicions d'accés: paper, disquet i Internet.

Nom: Partitec Preus

Productor: ITEC (Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya)

Tipologia: font

Temàtica: banc de preus de referència

Idioma: català i castellà

Nombre de registres: 100.000

Condicions d'accés: disquets i CD-ROM.

Nom: Partitec Plecs

Productor: ITEC (Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya)

Tipologia: font

Temàtica: banc de Plecs de Condicions Tècniques

Idioma: català i castellà

Nombre de registres: 2.500

Condicions d'accés: disquet i CD-ROM.

Nom: Patum

Productor: Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana,
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Tipologia: referencial-directori

Temàtica: cultura popular i tradicional, entitats i associacions

Idioma: català

Nombre de registres: 10.380 (actualització constant)

Condicions d'accés: des de la seu del BIDAC i dels punts d'informació del
Departament de Cultura; restricció a alguns camps d'informació.

Nom: Registre de Museus de Catalunya

Productor: Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya

Tipologia: directori, textual i numèrica

Temàtica: museus catalans de qualsevol titularitat

Idioma: català

Nombre de registres: 151 expedients (no registres)

Condicions d'accés: consulta telefònica i personalment al propi Servei de Museus, prèvia sol·licitud i dins l'horari del personal de la Generalitat.

Nom: Registre ITEC de Materials

Productor: ITEC (Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya)

Tipologia: font

Temàtica: característiques tècniques de productes per a la construcció

Idioma: català i castellà

Nombre de registres: 5.000

Condicions d'accés: disquets, CD-ROM i Internet.

Nom: Referències bibliogràfiques d'Edat Mitjana i Musicologia

Productor: Biblioteca de la Institució Milà i Fontanals

Tipologia: referencial bibliogràfica

Temàtica: edat mitjana i música

Idioma: català i castellà

Nombre de registres: més de 20.000

Condicions d'accés: és d'accés públic; es pot consultar per Internet a l'adreça: <http://ametller.bicat.csic.es:4500/ALEPH>.

Nom: SIAP (Sistema d'Informació Parlamentària)

Productor: Parlament de Catalunya

Tipologia: referencial i, a partir de 1998, hi haurà textos complets (de lleis aprovades, diaris de sessions i comissions, etc.)

Temàtica: parlamentària (informació de tota la activitat pròpia del Parlament durant les cinc legislatures)

Idioma: català

Nombre de registres: 162.213 el desembre de 1997 (però és molt desigual, ja que hi ha més de 82.000 registres que pertanyen a la cinquena legislatura)

Condicions d'accés: al servei de documentació o biblioteca del propi Parlament; al web que hi ha a Internet de la Generalitat de Catalunya (<http://www>).

gencat.es, hi ha un apartat que a l'any 1997 explica què fa el Parlament de Catalunya; en aquest web, durant el 1998, s'hi posarà tota la base de dades SIAP amb els documents en text complet inclosos.

6. FONTS D'INFORMACIÓ

Abadal, Ernest. "Producció d'informació electrònica: estat de la qüestió a Catalunya". En: *Jornades Catalanes de Documentació* (6es: 1997: Barcelona). *6es Jornades Catalanes de Documentació: cap a la societat digital: un món en contínua transformació*, suplement.

—; Recoder, Maria-José. *La informació electrònica a Catalunya: anàlisi comparativa*. Barcelona: Centre d'Investigació de la Comunicació, 1991.

Català, C.; Cornella, Alfons. "Guíame!: una experiència de servici de informació para empresas en Internet". En: *Jornades Catalanes de Documentació* (6es: 1997: Barcelona). *6es Jornades Catalanes de Documentació: cap a la societat digital: un món en contínua transformació*, p. 495-505.

Cid, Pilar. *El movimiento olímpico y la información documental: análisis de fuentes, tipologías y métodos de tratamiento*. Bellaterra: UAB, 1995.

Loire, Mercè. "Bases de dades culturals de la Generalitat de Catalunya: una aproximació crítica". *Item*. Núm. 21, p. 141-165.

Entrevistes telefòniques i/o personals amb:

Teresa Abella (ICT)
Magda Alemany (UAB)
Joan Amorós (CERCS)
Tomàs Baiget (IEC)
Jaume Baró (Generalitat de Catalunya)
Maribel Cuadrado (UAB)
Isabel Gonzàlez (Diputació de Barcelona)
Ester Omella (Diputació de Barcelona)
Baldomero Oliva (Institut Villar Palasí, UAB)
Jordi Pascual (Interarts)
Anna Pérez (Institució Milà i Fontanals)
Núria Puig (Generalitat de Catalunya)
Ariadna Puiggené (Termcat)
Carme Sánchez (Diputació de Barcelona)
Teresa Torns (UAB)
Rafael Valverde (ITEC)
CIDOB
Elisava
Parlament de Catalunya
Alcatel